

**Кузовая С. Ю.,
Кузьмінська Н. Л.**

к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва

КПІ ім. Ігоря Сікорського

СУЧАСНІ ІНТЕГРОВАНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасні підприємства функціонують у складних економічних умовах, що поєднують наслідки воєнних дій, глобальних економічних коливань та швидкого технологічного розвитку. В умовах зростаючої конкуренції та нестабільності ринку особливої актуальності набуває пошук ефективних методів підвищення прибутковості. Цифровізація, впровадження енергоефективних технологій, розвиток персоналу та аналітичне управління фінансами стають ключовими інструментами забезпечення стійкого економічного зростання підприємств у всіх сферах діяльності.

Світові тенденції свідчать, що компанії, які активно впроваджують цифрові рішення, демонструють вищі темпи зростання прибутку та стійкішу конкурентну позицію. Використання хмарних сервісів, IoT та штучного інтелекту дозволяє автоматизувати рутинні процеси, скорочувати адміністративні витрати та підвищувати продуктивність праці [1]. За даними міжнародних досліджень, впровадження ШІ у бізнес-аналітику підвищує ефективність управління і може збільшити прибутковість підприємств до 38 % за рахунок гіперперсоналізації маркетингу, пришвидшення тестування нових продуктів та автоматизації фінансової звітності [2]. Логістичний оператор «Нова Пошта» впроваджує роботизацію та автоматизовані системи сортування, які істотно скорочують час обробки відправлень і підвищують точність доставки. Використання алгоритмів штучного інтелекту для оптимізації маршрутів дало змогу компанії зменшити витрати на паливе та підвищити ефективність роботи персоналу. Також економічні розрахунки показують, що інвестиції у ШІ мають сильний позитивний вплив на зростання чистого прибутку компанії [3]. Світові компанії, такі як Nike чи Domino's досягли значного зростання продажів через цифрові канали. Зокрема, у 2022 році Nike отримала 26% своїх загальних продажів через Nike Digital, а Domino's Pizza наразі формує понад 85% продажів через мобільні та інтернет-замовлення. [4]

Інвестування в енергоефективність та екотехнології скорочує собівартість продукції, підвищує рентабельність та економить кошти за рахунок зниження споживання електро- та теплоенергії. При цьому типові інвестиційні проекти з відновлюваної енергетики мають IRR на рівні 8-15% [5] при середній окупності 5-6 років [7]. Київська виробнича фірма «Київгума» інвестувала 2,13 млн грн у модернізацію систем опалення та освітлення і за три роки скоротила витрати енергії на 15% [6]. «Зелені» проекти не тільки посилюють фінансові показники підприємств завдяки низьким експлуатаційним витратам, а й дають можливості скористатись «зеленими» пільгами, як «зелений» тариф або субсидії.

Системний фінансовий аналіз, моделі прогнозування і планування допомагають оптимально розподіляти ресурси та оптимізовувати бізнес-діяльність. Регулярні прогнозні бюджети та SWOT-аналіз дозволяють виявляти ключові драйвери прибутку та ризики. Наприклад, комплексне фінансове моделювання підвищує точність бюджетів і довіру інвесторів, а впровадження KPI та балансованих показників узгоджує фінансові результати з операційними цілями [8]. Міжнародний банк HSBC після повного перегляду стратегії продажів і HR-технологій зазначив суттєве зростання фінансових показників, підвищення прибутків акціонерів та покращення досвіду для співробітників [4].

Аналітика Big Data дозволяє прогнозувати попит, оптимізувати ціноутворення та запаси, при цьому неякісний аналіз великих масивів даних може дорого коштувати

компанії. За оцінками Gartner, щороку низька якість обробки інформації коштує компаніям в середньому 12,9 мільйона доларів [10]. Платформи по роботі з Big Data, як, наприклад ADWISOR від Київстар, дають бізнесу можливість спрощувати планування і прогнозування, прискорювати запуск нових проєктів, складати точні портрети клієнтів, спрощувати пошук і залучення цільової аудиторії, покращувати взаємодію з клієнтами та партнерами [11].

Інвестиції у працівників і корпоративні навчальні програми підвищують продуктивність праці та кінцевий прибуток. За даними досліджень, компанії, які активно інвестують у розвиток персоналу, мають у середньому на 24% вищу прибутковість. Великі компанії, як Google чи Walmart, підтверджують, що їх інвестиції у персонал в результаті окупаються. [12]

Управління витратами є класичним, але актуальним способом підвищення прибутковості. Методи Lean-виробництва, контроль накладних витрат, енергоефективні технології та аутсорсинг непрофільних функцій дозволяють істотно скоротити витрати на виробництво та обслуговування. У 2024 році ТОВ «Київгума» відзначило економію витрат на енергію завдяки модернізації виробничого обладнання та впровадженню енергоефективних технологій; при вартості впровадження заходів 2,1 млн грн загальна економія витрат склала 9,8 млн грн [6].

Системне впровадження цифрових технологій, «зелених» інвестицій, аналітичних методів та розвитку персоналу забезпечує довгострокове зростання прибутку. Як показують українські та світові приклади, комбіноване використання актуальних підходів дозволяє оптимізувати витрати, підвищити прибутковість і зміцнити ринкові позиції підприємства в умовах економічної нестабільності.

Перелік посилань:

1. Анопа А. С., Ілляшенко С. М. Особливості ведення інноваційного бізнесу в умовах цифрової трансформації // Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5538>
2. The Role of AI in Business Analysis. CLASPO Blog. 2025. URL: <https://claspo.io/ua/blog/what-is-the-role-of-ai-in-business-analysis/>
3. Огієвський А. Дослідження ефективності впровадження цифрових технологій у бізнесі. Київська школа економіки. 2025. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/09/Andrii_Ohiievskiy_STUDY-OF-THE-EFFECTIVENESS.pdf
4. Digital Transformation Examples: Lessons from Global Leaders. Whatfix Blog. 2025. URL: <https://whatfix.com/blog/digital-transformation-examples/>
5. Renewable Energy ROI: Measuring the True Return on Green Investments. EcoEnergy Lightcore. 2025. URL: <https://ecoenergy-lightcore.com/blog/renewable-energy-roi.html>
6. Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. Приклад реалізації енергоефективного проєкту: ТОВ «Київгума». 2024. URL: <https://saee.gov.ua/static-objects/saee/sites/1/uploaded-files/prykklad-senm-grupa-2-msp-kiyivguma.pdf>
7. Renewable Energy ROI: Measuring the True Return on Green Investments. EcoEnergy Lightcore. 2025. URL: <https://ecoenergy-lightcore.com/blog/renewable-energy-roi.html>
8. Financial Forecasting Models for Strategic Planning. Cube Software Blog. 2025. URL: <https://www.cubesoftware.com/blog/financial-forecasting-models>
9. 20 українських історій цифрової трансформації. AIN.UA. 2024. URL: <https://special.ain.ua/20-ukrainian-stories-about-digital-transformation-ua/>
10. Big Data для бізнесу: як технології великих даних допомагають розвиватися. Hub.kyivstar.ua. 2025. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/big-data-dlya-biznesu-yak-tehnologiyi-velikih-danih-dopomagayuti-rozvivatisya>
11. Putting a Number on Bad Data. DATAVERSITY. 2024. URL: <https://www.dataversity.net/articles/putting-a-number-on-bad-data/>
12. Case Studies of Companies with High Training ROI. Psico-Smart Blog. 2024. URL: <https://blogs.psico-smart.com/blog-case-studies-of-companies-with-high-training-roi-12127>
13. Digital Marketing Case Studies That Prove ROI. BarnRaisers LLC. 2018. URL: <https://barnraisersllc.com/2018/04/30/digital-marketing-case-studies-prove-roi/>